

Edi Pou

Nou elogis de l'imparell

H&O Editorial



H&O

Primera edició: febrer del 2025

© Dels textos: Edi Pou, 2025

© D'aquesta edició: H&O Editorial, 2025

Il·lustració de la coberta: Llorenç Barber

Disseny: Silvio García-Aguirre López-Gay

Maquetació: Fotocomposició gama, sl

Correcció: M. Mercè Riu

Impressió: Arcàngel Maggio

ISBN: 979-13-87914-07-3

Dipòsit legal: B 25309-2025

Tots els drets reservats. Es prohibeix la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment i el lloguer o préstec públic sense l'autorització per escrit dels titulars del *copyright*, llevat de les excepcions previstes per la llei.

No es permet l'ús d'aquest llibre per a cap tipus d'entrenament d'IA.

A la Sara i el Pau. Quin parell!

H&O Editorial

Per escoltar les cançons que encapçalen cada apartat,
visiteu: edipou.net/nouelogisdelimparell

H&O Editorial

1. No jugo / imprimeixo / no jugo

«Obsesión» - Aventura

No es amor, se llama obsesión. Soc un malalt dels ritmes imparells. Un pesat, a vegades. Si en detecto un, en un concert, en un bar, en una ràdio d'un cotxe, haig de compartir-ho, celebrar-ho, anunciar-ho a tort i a dret com el pregoner d'un país imaginari i despoblat. Admireu aquest compàs de cinc! Gaudiu d'aquesta meravellosa polimetria de quatre sobre tres, senyores i senyors! Tot això mentre el meu interlocutor sovint assenteix en silenci i em mira com si jo fos un nen de set anys i li estigués enumerant, amb solemnitat, les propietats singulars d'un Pokémon de Foc de Tercera Generació.

Quan escolto o toco un ritme imparell, el cervell i el cos se m'activen i generen una recompensa. Pura ludopatia rítmica. Si escolto un ritme imparell i em trobo sol, sense víctima potencial a qui donar la tabarra, deso la cançó en la seva playlist pertinent. Compassos de cinc, compassos de set, amalgames de quatre i cinc, poliritmes, polimetries, intermitents,

trencaments rítmics, canvis de tempo, etcètera. Caço el Pokémon i el guardo al sarró. A partir d'aquestes playlists, he fet cinc temporades d'un programa de ràdio on només sonaven ritmes imparells o canviants, fugint del quatre per quatre.

«Everything In Its Right Place» - Radiohead

Però, en realitat, vinc del bàndol oposat. M'he passat mitja vida obsessionat a igualar-ho tot, a estar en simetria perfecta amb l'entorn. De petit, necessitava que totes les meves accions i tots els meus moviments sumessin un nombre parell. No recordo ben bé què temia, però un imperatiu superior m'impedia tocar un objecte només amb una mà, l'havia de tocar amb totes dues. Si feia cinc tocs amb la mà dreta sobre el pupitre de classe, després havia de fer cinc tocs amb la mà esquerra. Tot parell, tot simètric, tot en ordre. Si no ho feia, l'ansietat creixia.

Amb el pas del temps, el joc d'igualar-ho tot es va tornar més complicat. Amb vuit anys, em preguntava: està l'univers realment igualat si toco el pom de la porta primer amb l'esquerra i després amb la dreta? O cal fer esquerra-dreta i després dreta-esquerra? O potser cal fer esquerra-dreta, dreta-esquerra, i després dreta-esquerra i esquerra-dreta, per tal d'igualar la igualtat? N'hi ha prou amb no trepitjar les llambordes de color vermell del passeig de Platja d'Aro,

o també cal evitar les línies imaginàries que projecten els angles rectes de les llambordes vermelles, o de les tapes de claveguera, o dels escocells dels arbres?

Quan no volia jugar més, pronunciava en veu alta (o per dins, si hi havia gent a prop) unes paraules màgiques molt concretes: «no jugo». Poc originals, ho sé, però no estava performant de cara a la galeria, només volia perdonar-me uns minuts. A partir d'un cert moment, «no jugo» va ser insuficient per mantenir l'ordre i la calma. Vaig afegir-hi un «imprimeixo», un annex que certificava el final momentani del joc i la suposada *impressió* dels resultats en un document oficial imaginari (el BOE, Butlletí Oficial de l'Edi?). Però de sobte va aparèixer el temor que l'equilibri es trenqués mentre la impressora imaginària estava engegada, i per això vaig afegir un segon i simètric «no jugo» a l'encanteri. «No jugo, imprimeixo, no jugo»: una de les seqüències que més he repetit en la meua vida. Absurda i buida de significat per al món, fórmula exacta i nombre auri per a mi. Moriré sense haver fet gaire res d'extraordinari, però una cosa em fa únic: soc, amb tota seguretat, l'ésser pluricel·lular que més vegades ha dit «no jugo, imprimeixo, no jugo» des del big-bang fins al dia d'avui.

«Cosoco» - Juana Molina

En general, dissimulava molt bé, menys aquella tarda al cinema, on girava el cap per xiuxiuejar alguna cosa ocurrent a l'orella de la noia que m'agradava i, immediatament després, girava el cap a l'esquerra, en sentit contrari... per igualar els girs, és clar! I així unes cinc o sis vegades —puc ser molt ocurrent, i corcó també— fins que ella em va preguntar, amb un riure inquiet, si tenia algun problema nerviós o tic involuntari. No recordo què vaig respondre, però recordo què vaig sentir: enterreu-me aquí mateix, sota una làpida on es llegeixi NO JUGO IMPRIMEIXO NO JUGO amb lletra Arial Black mida 400.

No era cap nen. Tenia vint-i-un anys, en aquell cinema. Era un adult amb un hàbit arrossegat durant anys, tan ben dissimulat que no m'havia passat factura en les relacions humanes ni en el rendiment acadèmic, però que es feia patent, per exemple, en les meves dents bruxistes, llimades amb psicòtica dedicació cada nit des de preescolar; com un pres de llarga durada que llima, a les fosques i sense esperança, els barrots de la seva cel·la. Ja de ben petit, a les fotos llueixo uns ullals ben plans, simètrics, parells: igualats!

«Storm» - Godspeed You! Black Emperor

Vint-i-dos anys després de l'escena del cinema, ni jugo, ni imprimeixo, ni jugo. Gairebé mai. I crec que la música imparell hi té molt a veure. Descobrir la bellesa i l'emoció en ritmes no binaris, en patrons que qüestionen allò que has escoltat fins ara, que replantegen la noció que tenies d'*ordre*, són moments que guardo com tresors i que m'han ajudat a desfer nusos interns. Tinc molts records al metro, amb el walkman, el discman, l'mp3 i el mòbil. Segur que vosaltres també heu tingut epifanies musicals als transports públics i heu desitjat compartir aquella troballa sònica amb totes les cares avorrides del vostre vagó de tren, amorrades a TikTok i a Instagram. Tot i que les experiències imparells més intenses són sempre en directe, com aquella nit de 1999 on vaig haver de seure al terra d'una Sala Apollo plena, perquè la roda imparell infinita que estaven tocant els Godspeed You! Black Emperor m'havia desarmat i sacsejat com no ho ha fet mai cap droga. Quan ja vaig poder compartir i crear aquests moments jo mateix, tocant ritmes no-binaris i cicles polirítmics amb altres persones que també sentien el mateix, estava guarint-me sense adonar-me'n.

L'experiència imparell més fascinant és quan la música es genera de manera espontània. Com una tarda en què tornava de treballar, a peu i escoltant

Music for 18 Musicians de Steve Reich, simfonia de simetria perfecta i alhora eternament variable. Enfilava el carrer Gran de Gràcia quan de tots els balcons va emergir una cassolada (eren temps de 15-M). El clúster de ritmes simples que s'entrellaçaven i se separaven entre l'iPod i els balcons va configurar una obra humanament impossible de compondre. La casualitat col·lectiva, plena d'atzar, desbordava la composició de Reich. Les cassoles que deixava enrere, carrer avall, i les que apareixien en *fade in*, carrer amunt, es compassaven en una partitura que cap intel·ligència artificial podria compondre. Als auriculars, el vibràfon advertia d'un canvi de ritme i les veïnes semblaven conèixer la coda i desafiar-la, proposant una polimetria inesperada. És un dels moments sonors més bonics que he viscut, caòticament perfecte. Una possible explicació per al nen que ho volia igualar tot: la millor forma de ser al món no és amb por a l'error i tancat en la simetria d'un mateix, sinó obert, permeable i humil davant l'infinit d'allò possible.

«New Noise» - Refused

M'he passat les meves primeres dues dècades amb por que el món es desordenés, i m'he passat les dues següents qüestionant els límits de l'ordre. Durant anys, he associat la música imparell a ser diferent,

extravagant, experimental, fora del normal. Com cantaven els Refused, m'he sentit orgullós de «ballar totes les cançons equivocades» i de buscar «un nou soroll».

La realitat semblava donar-me la raó: tot sona al mateix compàs. Les ràdios, les playlists, les discoteques, els caps de cartell. Un mateix ritme binari i normatiu ocupa el 99 % de l'espai sonor. De seguida us ho demostro amb proves concretes. A què es deu aquesta uniformitat rítmica, inamovible? Per què gairebé totes les cançons *famoses* —i també les indies— comencen, es desenvolupen i acaben amb el mateix tempo, si cap conversa humana ni cap so de la natura són així de monòtons? Per què, quan treballava a la ràdio pública i proposava un tema amb un ritme poc comú, me'l vetaven assegurant que «la gent no ho entendrà»? Què va ser abans: l'ou del gust majoritari o la gallina de l'auto-censura?

Durant dues dècades he celebrat l'imparell com a rebellia. Un emblema de la diferència contra una tirania binària mundial. Però confesso, orgullosament, que m'he equivocat. Investigant sobre l'hegemonia rítmica i el sentit comú *quatrequatrista*, he descobert que no havia entès res. Per a l'ésser humà, l'imparell és tan normal com el parell. La música no-binària s'estén per tot el planeta, i també per tota la seva història. La suposada minoria ha sigut